

Policjant w sądzie – w czasie służby czy w dniu wolnym?

Stawiennictwo policjanta w sądzie w charakterze świadka w związku z pełnieniem służby w Policji jest czasem służby, także w czasie wolnym. Niezbędne jest oczywiście odpowiednie udokumentowanie faktu obecności i czasu spędzonego tam przez funkcjonariusza – takie stanowisko zajęło Biuro Prawne KGP, dodając, że należy wyraźnie odróżnić sytuację policjanta, w której składa zeznania przed sądem w związku z pełnieniem służby w Policji, od tej, w której występuje prywatnie, a składane przez niego zeznania nie pozostają w związku z wykonywaniem przez niego czynności służbowych.

Omawiane zagadnienie regulują: art. 33 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służby policjantów. Zgodnie z art. 33 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, czas pełnienia służby policjanta jest określony wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku. Ustaloną normą czasu pełnienia służby policjanta jest 40-godzinny tydzień pracy w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym (art. 33 ust. 2).

W zamian za czas służby przekraczający tę normę policjantowi udziela się czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze, albo może mu być przyznana rekompensata pieniężna (art. 33 ust. 3 ustawy o Policji). W powołanym zaś wyżej rozporządzeniu MSWiA określono m.in. przypadki przedłużenia czasu służby ponad ustaloną normę oraz sposób pełnienia przez policjantów dyżurów domowych. Zgodnie § 8 ust. 2 rozporządzenia przedłużenie czasu służby następuje na polecenie kierownika komórki organizacyjnej, w której policjant pełni służbę. O wydanym poleceniu kierownik zawiadamia przełożonego właściwego w sprawach osobowych. Policjant, który otrzymuje polecenie

przełożonego stawienia się w miejscu pełnienia służby w dniu wolnym od służby i wykonuje to polecenie, ma prawo do czasu wolnego w tym samym wymiarze, jeżeli został mu przedłużony czas służby (§ 9 ust. 1 powołowanego rozporządzenia).

Z kolei, za czas dyżuru domowego nie udziela się czasu wolnego, chyba że policjant na polecenie przełożonego wykonywał w tym czasie czynności służbowe. Wtedy za czas wykonywania tych czynności udziela, mu się czasu wolnego (§ 14 ust. 4). W czasie dyżuru domowego policjant przebywa w miejscu zamieszkania lub innym miejscu uzgodnionym z kierownikiem komórki organizacyjnej (§ 14 ust. 2 powyższego rozporządzenia). Podczas dyżuru domowego policjant nie pełni służby, nie jest nawet fizycznie obecny w jednostce organizacyjnej Policji, choć może w każdej chwili - na polecenie przełożonego - zacząć wypełniać swoje zadania i obowiązki służbowe. Samo pełnienie dyżuru domowego przez policjanta nie stanowi czasu służby. Dlatego stwierdzenie, że udział policjanta w charakterze świadka w związku z pełnieniem służby w Policji na rozprawie w sprawie karnej, ale również cywilnej (gdy sprawa związana jest np. z odpowiedzialnością odszkodowawczą Skarbu Państwa - organu Policji w związku z art. 417 kodeksu cywilnego) w dniu wolnym od służby nie może być wliczany do czasu służby, gdyż nie jest wykonywaniem czynności w interesie służby, należy uznać za niezasadne. Do istoty stosunku służbowego policjanta należy ochrona bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego, co z oczywistych względów może wiązać się z ciężącym na nim służbowym obowiązkiem częstego występowania jako policjant w charakterze świadka w postępowaniu karnym, gdyż co do zasady policjant składa zeznania przed sądem w związku z pełnieniem służby w Policji, a nie jako osoba prywatna. Składanie przez policjanta zeznań przed sądem karnym z reguły wiąże się zatem bezpośrednio z wykonywaniem zadań służbowych, a wręcz stanowi dalsze realizowanie tych zadań. Należy jednakże wyraźnie odróżnić sytuację policjanta, w której składa zeznania przed sądem w związku z pełnieniem służby w Policji, od sytuacji, w której występuje tam prywatnie, a składane przez niego zeznania nie pozostają w związku z wykonywaniem przez niego czynności służbowych.

WARTO WIEDZIEĆ

Stawienie się policjanta w sądzie w charakterze świadka w związku z pełnieniem służby w Policji jest czasem służby, także w czasie wolnym (oczywiście po odpowiednim udokumentowaniu faktu obecności i czasu spędzonego w sądzie). Takie stanowisko znajduje potwierdzenie w przepisach regulujących należności świadków w postępowaniu sądowym. Zgodnie bowiem z art. 8 nadal obowiązującego dekretu z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym, przepisów art. 2-7 (regulujących należności świadków) nie stosuje się do świadków pozostających w czynnej służbie państwowej, cywilnej lub wojskowej, jeżeli powołani zostali do zeznawania w związku z pełnieniem służby.

Odnośnie przepisu § 9 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 września 2002 r. w sprawie szczegółowych praw i obowiązków oraz przebiegu służby policjantów stanowiącego, iż policjanta zwalnia się od zajęć służbowych w przypadku wezwania do stawienia się przed organem właściwym w sprawach powszedniego obowiązku obrony, Policją, prokuraturą, organem prowadzącym postępowanie administracyjne, sądowe lub w sprawie o wykroczenie - w charakterze strony lub świadka - w postępowaniu prowadzonym przed tymi organami, to nie jest, on sprzeczny z powyższymi wywodami i nie przesądza o tym, iż stawienie się policjanta w sądzie w charakterze świadka w związku z pełnieniem służby w Policji nie jest czasem służby, także w czasie wolnym.

mat. z ISP KGP

kom. Anna Kędzierzawska

Podstawa prawna:

- Ustawa o Policji (Dz.U. z 2011 r., Nr 287, poz. 1687 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz.U. z 2001 r., Nr. 131, poz. 1471 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz.U. z 2002 r., Nr. 151, poz. 1261 z późniejszymi zmianami)